

1. Referentie

Referentie	Liégois, A. (2001). Een ethische invalshoek. Ethisch omgaan met vrijheidsbeperking. In Opdebeeck, S. & Van Audenhove, C. (Eds.). <i>De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg</i> (pp. 127-136). Leuven: Acco.
Taal	Nederlands
ISBN	90-334-4615-4
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

In deze bijdrage buigt de auteur zich over de ethische invalshoek van de vrijheidsbeperkende maatregelen. Na het schetsen van een ethisch kader en model worden de implicaties ervan voor de situationele en structurele vrijheidsbeperking geschetst.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Bijzondere jeugdzorg, ethiek, gehandicaptenzorg, situationele vrijheidsbeperking, structurele vrijheidsbeperking, vrijheidsbeperking

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	V.I.W., Vlaams Welzijnsverbond, Centrum voor Ethiek en Zingeving
Onderzoeker(s)	Axel Liégois Afdeling Pastoraaltheologie Faculteit Godgeleerdheid K.U.Leuven St.-Michielstraat 6 3000 Leuven Tel: 016/ 32 38 28 Fax: 016/ 32 38 53 info@theo.kuleuven.ac.be http://www.theo.kuleuven.ac.be/nl/index.htm

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wanneer en hoe moeten vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast? Hoe wordt vrijheidsbeperking bekeken vanuit ethisch perspectief?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Literatuurstudie
Onderzochte groep	/
Bereik	/

7. Resultaten

	Het hier aangereikte ethisch kader bestaat uit zeven fundamentele waarden: vertrouwen, autonomie, zorg, privacy, waarachtigheid, onschendbaarheid en rechtvaardigheid. Er bestaat geen vaststaande rangorde tussen deze zeven fundamentele waarden. De afweging van de verschillende waarden gebeurt in de concrete situatie. Het ethisch model om waarden af te wegen bestaat uit vier elementen: situatie, motieven, gevolgen en afwegen van waarden. De sleutel hiertoe is proportionaliteit. Toegepast op structurele vrijheidsbeperking betekent dit dat regels moeten opgesteld en gemotiveerd worden; dat men moet bepalen hoe daarmee moet worden omgegaan waarbij het gedrag begrensd kan worden, maar waar er ook ruimte moet zijn voor het gedrag Toegepast op situationele vrijheidsbeperking betekent dit het afwegen van de verschillende waarden in de concrete situatie. Communicatie is een onmisbaar element.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Opdebeeck, S. & Van Audenhove, C. (Eds.) (2001). *De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg*. Leuven: Acco

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In deze bijdrage wordt stilgestaan bij de ethische invalshoek van vrijheidsbeperkende maatregelen. In een eerste deel wordt het ethisch denkkader, die zeven fundamentele waarden behelst, geschetst. Vervolgens wordt een ethisch model geconstrueerd om de betrokken waarden in een concrete situatie af te wegen. Tot slot worden de consequenties van dit ethisch kader en model doorgedacht naar de toepassing ervan voor structurele en situationele vrijheidsbeperking.